

Skokloster.

Ett slottsbygge under stormaktstiden

Skoklosters slott vid Mälaren var det största privata byggnadsföretaget i Sverige under stormaktstiden. De enastående samlingarna av konstföremål gör slottet till ett av världens främsta museer över 1600-talets kultur. Det är inte bara samlingarna som är unika - även själva byggnaden är i mycket hög grad värd att uppmärksammas.

Slottet grundlades 1654 av Carl Gustaf Wrangel, en av stormaktstidens mäktigaste män. Korrespondens, arbetsorder och räkningar finns fortfarande kvar från bygget, vilket gör att vi i dag har en unik kunskap om hur slottet kommit till. Även de verktyg som använts vid slottsbygget har till stor del bevarats till våra dagar. I sommar visas en utställning kring byggnaden och bygget i slottets bottenvåning.

Utställningen är sammanställd av slottsarkitekt Ove Hidemark och är öppen i samband med museets ordinarie öppethållande.

Bodens fästning.

Bergforten en turistattraktion

Till det svenska nationella kulturarvet hör flera borgar och gamla befästningar. Många har en historia som löper ända ner i medeltiden, medan andra uppförts under senare perioder av krig och oro. Till de mer sentida kan vi räkna Bodens fästning som efter nära 100 års tjänst i rikets försvar nu fallit för åldersstreck och förts över från Fortifikationsverket till Statens fastighetsverk. Norrbottens turistråd och Bodens kommun ska tillsammans med Fastighetsverket undersöka hur anläggningen kan utvecklas som turistmål. Rödbergsfortet som ingår som en del i fästningen kommer redan till sommaren att kunna öppnas för visningar.

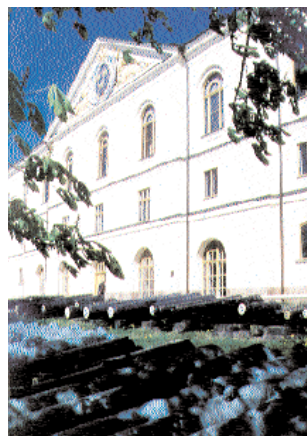
Fortifikationsverket har dock mycket arbete kvar att utföra som entreprenör åt Fastighetsverket. Tre av fortet - Mjösjöberget, Degerbergsfortet och Gammelängsfortet - ska stängas. Exteriören behålls dock för att ge besökare en helhetsbild av fästningen utifrån.

Armémuseum återinvigt

Armémuseum i Stockholm som varit stängt sedan 1993, öppnades åter för allmänheten den 25 maj i år. Museet, som är inrymt i Stora tyghuset från 1770, öppnade första gången 1879 och kallades fram till 1932 Artillerimuseum.

Byggnaden har renoverats och byggts om av Fastighetsverket, och den sammanlagda utställningsytan har efter ombyggnaden ökat med drygt en tredjedel. Av museets ca 70 000 föremål kommer nu omkring 1 000 att kunna visas för publiken och ytterligare ett tusental i speciella studiensamlingar.

Vid ombyggnaden har i stort sett alla äldre detaljer bevarats, samtidigt som lokalerna kunnat anpassas till

modern utställningsteknik. Arkitekt för ombyggnaden har varit Håkan Langseth.

Landskrona citadell.

NOTISER

Fästet vid sundet

Den 20 maj öppnade Fastighetsverket en utställning på Landskrona citadell som belyser fästningens tillkomst och historia. Befästningen anlades av den danske kungen Christian III år 1549 som en strategisk försvarspunkt riktad mot Sverige.

Efter Skånes införlivande med Sverige 1658 påbörjades en stor ombyggnad av fästningen för att göra den till en stark gränsbefästning mot Danmark. En stor jordvall med bastioner och en bred vallgrav anlades. De mycket omfattande arbetet utfördes till stor del av ryska och polska krigsfångar.

År 1820 upphörde fästningens betydelse som försvarsverk, men byggnaderna kom att leva vidare som fruktat fängelse. Landskrona citadell fanns kvar som fängelse och senare tvångsarbetsanstalt för kvinnor ända till 1940.

Utställningen är öppen dagligen till och med den 17 september.

Haga tingshus

Haga tingshus genomgår för närvarande en omfattande invändig renovering. Målet med renoveringen är dels att skapa funktionella kontorslokaler, dels återskapa den ursprungliga karaktär som delvis gått förlorad vid tidigare ombyggnader.

Haga tingshus byggdes 1905–1907 för Södra Roslags domsaga efter ritningar av arkitekterna Fritz Ulrich och Erik Hallquist. Byggnaden användes som tingsrättslokal fram till 1981 då rätten flyttade till nya lokaler i Solna tingshus. Statens strålskyddsinstitut var hyresgäst fram till 1993 och därefter har Haga tingshus varit uthyrt på tillfälliga kontrakt och även använts vid flera film- och tv-inspelningar. År 2001 flyttar mäklarfirmen Bjurfors in i de nyrenoverade lokalerna.

Svartsjö slott.

En nygammal mur

Stora arbeten pågår för att återskapa den forna glansen vid Svartsjö slott. Som ett led i detta ingår även att återställa borggårdens balustradmur från 1770-talet. Under senare delen av 1800-talet revs delar av muren och det smidesstaket och de postament som stod på muren flyttades till broarna över vallgraven i parken. Några postament placerades i trädgården. Eftersom det inte finns tillräckligt många postament

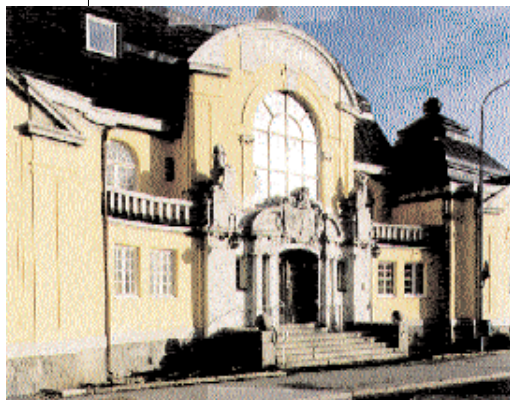
bevarade för att det ska gå att återskapa staketet tillverkas nya i gotländsk kalksten med de gamla som förebild. Dessutom smider man nya räckan.

Den nya muren byggs av granit och kommer att omsluta resterna av den gamla.

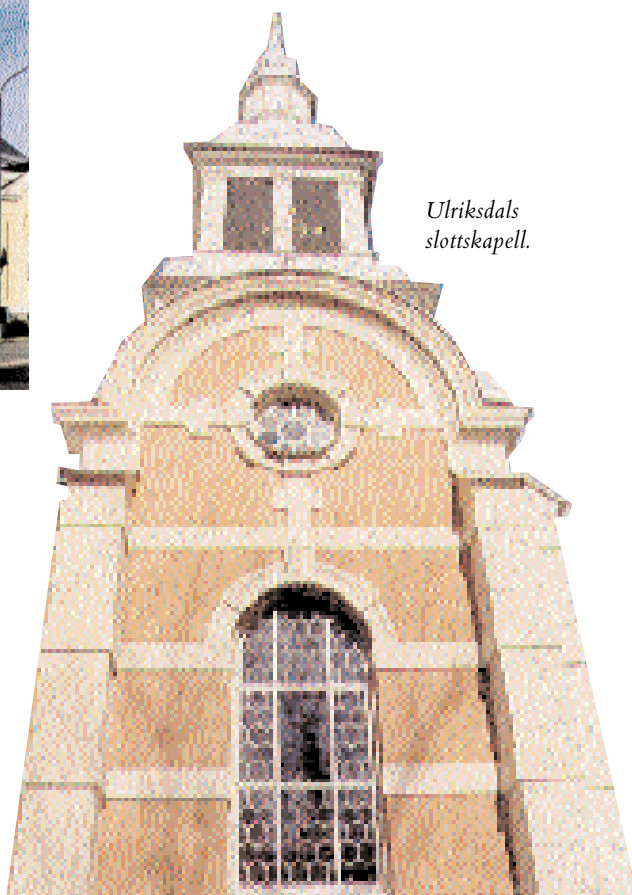
I muren kommer även en 15 meter bred ramp upp till planen framför slottet att byggas. Även den görs efter förebilder från 1700-talet.

Sveriges populäraste vigselkyrka

Det senaste halvåret har Statens fastighetsverk tillsammans med slottsarkitekten Peter von Knorring genomfört en invändig renovering av Ulriksdals slottskapell. Varje år vigs omkring 200 par i kapellet, vilket gör det till Sveriges mest eftertraktade vigselkyrka. Ulriksdals slottskapell byggdes 1864–1865, och som bevarad kunglig slottskyrka från den tiden är byggnaden unik. En stor del av renoveringsarbetet har syftat till att återföra kapellet till ursprungligt skick. Många av inventarierna är betydligt äldre än kapellet. En vävd tapet från 1500-talet och altarpopsatsen av svartmålat trä från 1600-talet har nu renoverats och återfått sina ursprungliga placeringar i kyrkorummets tak- och väggmålningarna har renoverats och sakristian har fått sin ursprungliga färgsättning. En nytillverkad kormatta ersätter den gamla som inte längre tål att användas och i mittgången ligger en ny matta som valts ut för att passa interiörens färgsättning. Även den tekniska standarden har höjts med nya larmsystem och tekniska installationer. Restaureringen av Slottskapellet inleddes med en renovering av exteriören 1995 och har nu fullbordats med denna totala invändiga renovering.

Haga tingshus.

Ulriksdals slottskapell.

